Okmányos meghitelezés - akkreditív

Kovácsné
Halász Judit
Kovácsné Halász Judit küldte be 2026. 03. 17., k – 10:01 időpontban
Terv típusa
Óraterv
Bővebb szakterület
Közlekedés és szállítmányozás
Témakör, tanulási terület
Fizetési feltételek a külkereskedelemben
Szakmai tantárgy(ak)
Külkereskedelmi és vámismeretek
Évfolyam
11. évfolyam
14. évfolyam
Tanulási, fejlesztési célok
Saját szavaikkal megfogalmazni, hogy miért az akkreditív a legbiztonságosabb fizetési mód a nemzetközi kereskedelemben. Beazonosítani a 4 főszereplőt (vevő, eladó és a két bank) és egy ábrán bejelölni az áru-, az okmány- és a pénzáramlás útját. Megmagyará
Fogalmak
Okmányos meghitelezés, akkreditív, negociálás, avizáló
Szükséges eszközök
Folyamatábra (infografika): Egy nagy méretű vagy kivetített ábra, amely színekkel különíti el az áru, az okmányok és a pénz útját. (A diákoknak gyakran nehéz megérteni, hogy a bank nem az árut, hanem a papírokat nézi). Tábla,
Prezentáció: Rövid, lényegre
Előre kiadott anyagok

https://gamma.app/docs/Akkreditiv-hij3ev9was9pufp - PPT Akkreditív Tankönyv - Kiss-Béres Beatrix: A nemzetközi szállítmányozás alapjai és külkereskedelmi háttere 4. fejezetFizetési feltételek a külkereskedelemben - Okmányos meghitelezés - Akkreditív

Bevezető rész, előkészítés

1. Bevezetés (5 perc)

- **Fogalom meghatározása:** Az akkreditív a vevő bankjának kötelezettségvállalása az eladó javára, amelyben a bank vállalja, hogy fizet, amennyiben az előírt dokumentumokat benyújtják.
- **Szabályozás:** Az UCP 600 nemzetközi szokvány (2007. július 1-től hatályos)

Megvalósítás részletes tervezése

2. Elméleti áttekintés (10 perc)

- **Szereplők:** Megbízó (vevő), Kedvezményezett (eladó), Nyitó bank, Második bank (avizáló, igazoló vagy teljesítő).
- **Típusok:** Látra szóló, halasztott fizetésű, váltóelfogadási, negociálási akkreditív.

- **Előnyök/Hátrányok:** Biztonság mindkét félnek, de magas költségek és adminisztrációs terhek.

3. Csoportmunka: Esettanulmány és feladatok (20 perc)

- A 18 fős osztály 6 darab 3 fős csoportban dolgozik az alábbi esettanulmányon.

Esettanulmány a csoportoknak

Szituáció: A magyar "HungaroMachine Kft." (vevő) 50 000 EUR értékben rendel speciális alkatrészeket a német "BayerTech GmbH"-tól (eladó). Mivel ez az első közös üzletük, a felek **akkreditíves fizetésben** állapodnak meg. A HungaroMachine a saját bankjánál, az **Alföld Banknál** nyitja meg az akkreditívet. Az Alföld Bank felkéri a német **Berlin Bankot**, hogy értesítse az eladót és igazolja (confirm) a fizetési ígéretet.

Akkreditív feltételei:

- Típus: Látra szóló akkreditív.
- Benyújtandó okmányok: Kereskedelmi számla (3 pld), Hajóraklevél (B/L), Biztosítási kötvény.
- Határidő: Az árut február 20-ig fel kell adni, az okmányokat március 1-ig be kell mutatni.

Feladatok (Csoportmunka)

- **Szerepkörök azonosítása:** Nevezze meg az ügylet szereplőit a forrásokban használt szakkifejezésekkel!
- **Folyamat meghatározása:** Ki indítja el az akkreditív megnyitását és mikor (az áruszállítás előtt vagy után)?
- **Hibaellenőrzés:** A BayerTech GmbH február 22-én adja fel az árut, és március 5-én nyújtja be az okmányokat. Köteles-e a bank fizetni? Indokolja a választ!
- **Előnyök:** Mondjon egy-egy jelentős előnyt az eladó és a vevő számára ebben a konkrét ügyletben!

Megoldások (Tanári segédlet)

- **Szerepkörök:**
  - Megbízó (vevő): HungaroMachine Kft.
  - Kedvezményezett (eladó): BayerTech GmbH
  - Nyitó bank: Alföld Bank
  - Második bank (avizáló/igazoló): Berlin Bank
- **Folyamat:** Az ügyletet a **vevő** indítja el, még az **áruszállítás előtt**.
- **Hibaellenőrzés: Nem**, a bank nem köteles fizetni (illetve elutasíthatja az okmányokat). Indoklás: Az eladó túllépte a szállítási határidőt (február 20.) és az okmánybemutatási határidőt is (március 1.). A bank csak akkor fizet, ha az okmányok megfelelnek az akkreditívben előírtaknak.
- **Előnyök:**
  - **Eladó:** Biztonságban van, mert a bank visszavonhatatlan fizetési ígéretét bírja (nem függ a vevő fizetési hajlandóságától).
  - **Vevő:** Biztos lehet benne, hogy a bank csak akkor fizet, ha az eladó okmányokkal igazolja a szerződésszerű teljesítést.

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás
ChatGPT
Gamma.app - prezentáció készítő
Google NotebookLM
Tankockák (Learningapps)
Értékelési terv

1. Formatív értékelés (Az óra folyamán)

Ez az értékelési szakasz a tanulási folyamat közbeni visszacsatolást szolgálja.

- **Gondolattérkép és csoportmunka:** A tanár körbejár a csoportok között, és figyeli a szakmai kifejezések helyes használatát.
  - *Szempontok:* Helyesen azonosítják-e a szereplőket (megbízó, kedvezményezett, nyitó bank)? Megjelenik-e a gondolattérképen az **UCP 600** szabályzat, mint alapvető hivatkozás?
- **Esettanulmány megoldása:** A csoportok közösen vitatják meg a hibaellenőrzési feladatot.

  - *Kiemelt szempont:* Érti-e a tanulók, hogy a bank az okmányok eltérése esetén (pl. határidő túllépése) utasítja el a fizetést?

    2. Szummatív értékelés (Az óra végén és otthon)

Ez a szakasz a megszerzett tudás mérésére szolgál.

- **Záró teszt (10 kérdés):** A teszt pontozása alapján osztályzat vagy szöveges értékelés adható.
  - *Értékelési kulcs:*
    - 9–10 pont: Kiválóan érti az akkreditív folyamatát és a bankok felelősségét.
    - 7–8 pont: Tisztában van az alapfogalmakkal, de a specifikus típusok (pl. halasztott fizetés) vagy kockázatok terén bizonytalanság látható.

    - 5–6 pont: Alapszinten ismeri a folyamatot, de a szerepkörök vagy a szabályozás (UCP 600) keverednek.

      3. Értékelési szempontrendszer (Rubrika) a komplex feladatokhoz

    - Szempont
    - Kiváló (5)
    - Megfelelő (3-4)

    - Fejlesztendő (1-2)

      Szereplők azonosítása

    - Minden szereplőt (megbízó, kedvezményezett, bankok) pontosan nevez meg.
    - A fő szereplőket ismeri, de a bankok típusait (avizáló, igazoló) keveri.

- Nem tudja elkülöníteni a vevő és az eladó szerepét.

Folyamat ismerete

- Pontosan tudja, hogy a fizetés alapja az okmányok rendben léte, nem az áru átvétele.
- Érti a folyamatot, de a határidők jelentőségét nem hangsúlyozza eléggé.
- Úgy gondolja, a bank az áru minőségéért is felelősséget vállal.

Kockázatok felismerése

- Reális példákat hoz az okmányhibákra és a pénzügyi kockázatokra.
- Felismer néhány előnyt/hátrányt, de nem tudja megindokolni azokat.
- Nem látja át a banki biztosíték jelentőségét.

4. Visszacsatolás a tanulók számára

- Az értékelés során fontos kiemelni a tanulóknak, hogy az akkreditív egy **önálló jogügylet**, amely elszakad az alapügylettől (az adásvételtől). A dicséret alapja legyen, ha a tanuló megérti: a bank „formailag erős” szabályozás (UCP 600) alapján dolgozik, és csak a papírokért vállal kötelezettséget.

Differenciálás

Az SNI (Sajátos Nevelési Igényű) és BTMN (Beilleszkedési, Tanulási, Magatartási Nehézséggel küzdő) tanulók számára készült feladatoknál fontos a **lényegre törő megfogalmazás**, a **vizuális tagolás** és az **egyszerűbb logikai összefüggések** kiemelése. Az alábbi feladatsor az okmányos meghitelezés (akkreditív) alapjait tanítja meg nekik a források segítségével.

Feladatlap: Ki, mit csinál az akkreditívnél?

1. Feladat: Párosítsd össze a szereplőket a feladatukkal! *Írd a megfelelő betűjelet a szám mellé a források alapján!*

Szereplő

Betűjel

Feladat

1. Megbízó (Vevő)

A) Aki az árut eladja, és megkapja a pénzt, ha leadja a papírokat.

2. Kedvezményezett (Eladó)

B) Aki megvizsgálja a papírokat, és fizet az eladónak.

3. Nyitó bank

C) Aki megrendeli az árut, és kéri a bankot, hogy nyissa meg az akkreditívet.

2. Feladat: Tedd sorrendbe a folyamatot! *Számozd meg a lépéseket 1-től 4-ig a források alapján!*

- [ ] Az eladó benyújtja a papírokat (okmányokat) a bankhoz.
- [ ] A vevő bankja értesíti az eladót az akkreditív megnyitásáról.
- [ ] Az eladó feladja az árut (áruszállítás).
- [ ] A bank kifizeti a vételárat az eladónak.

3. Feladat: Igaz vagy Hamis? *Karikázd be a helyes választ! Segítségül használd a források szövegét!,*

- A bank kimegy a kikötőbe megvizsgálni, hogy jó-e az áru. **IGAZ / HAMIS**
- A bank csak a papírokat (okmányokat) vizsgálja meg. **IGAZ / HAMIS**
- Az eladónak nagyon pontosan kell kitöltenie a papírokat. **IGAZ / HAMIS**
- A vevő számára hátrány, hogy a pénzét már az áru megérkezése előtt le kell kötnie. **IGAZ / HAMIS**

4. Feladat: Egészítsd ki a mondatot! *Válaszd ki a helyes szót a zárójelből!*

Az okmányos meghitelezést (akkreditívet) mindig a **.....** (vevő / eladó) indítja el, még az áruszállítás előtt.

Megoldókulcs (Tanári segédlet)

1. Feladat (Párosítás): 1 - **C** (Vevő - megrendeli, kéri a nyitást) 2 - **A** (Eladó - eladja az árut, leadja a papírokat) 3 - **B** (Bank - vizsgálja a papírokat, fizet)

2. Feladat (Sorrend):

- A vevő bankja értesíti az eladót az akkreditív megnyitásáról.
- Az eladó feladja az árut (áruszállítás).
- Az eladó benyújtja a papírokat (okmányokat) a bankhoz.
- A bank kifizeti a vételárat az eladónak.

3. Feladat (Igaz/Hamis):

- **HAMIS** (A bankok nem áruismereti szakemberek, csak az okmányokat nézik)
- **IGAZ** (Az okmányok előírásszerű tartalmát vizsgálják)
- **IGAZ** (Az okmányhibák miatt az eladó nem juthat a pénzéhez)
- **IGAZ** (A vevő likviditását negatívan befolyásolja, mert le kell kötnie a pénzt)

4. Feladat (Kiegészítés): Az okmányos meghitelezést mindig a **vevő** indítja el.

Feladatok

Learningapps.org - https://learningapps.org/view18533749

Záró teszt feladat (10 kérdés) (10 perc)

- **Melyik nemzetközi szokvány szabályozza jelenleg az akkreditívet?** (UCP 600)
- **Igaz vagy hamis? Az akkreditív megnyitását az eladó kezdeményezi.** (Hamis - a vevő/megbízó indítja)
- **Hogy hívják azt a bankot, amelyik a vevő megbízásából megnyitja az akkreditívet?** (Nyitó bank)
- **Mi a teendője a banknak, ha az okmányok nem egyeznek meg az akkreditív előírásaival?** (Elutasíthatja a fizetést, javítást kérhet, vagy értesítheti a megbízót)
- **Melyik akkreditív típusnál történik azonnali fizetés az okmányok benyújtásakor?** (Látra szóló akkreditív)
- **Mit jelent a halasztott fizetésű akkreditív?** (A bank az okmányok rendben léte esetén egy későbbi időpontban fizet)
- **Soroljon fel két kötelező tartalmi elemet az akkreditív megnyitási megbízásból!** (Pl. kedvezményezett neve, áru megnevezése, vételár, okmányok felsorolása stb.)
- **Mi a vevő legnagyobb kockázata az akkreditívnél?** (Leköti a pénzét, banki költségek, esetleg nem valódi okmányokat kap az eladótól)
- **Mi az avizáló bank feladata?** (Ellenőrzi az akkreditív hitelességét és továbbítja azt az eladónak)

- **Milyen szempontból vizsgálják a bankok az okmányokat?** (Formai megfelelőség, összhang az akkreditívvel és egymással, nemzetközi szabályok)

Megoldókulcs a teszthez

- UCP 600
- Hamis
- Nyitó bank
- Elutasítás/javítás kérése/módosítás kérése
- Látra szóló akkreditív
- Későbbi, meghatározott időpontban történő fizetés
- Pl. Kedvezményezett neve, vételár, szállítási határidő
- Likviditás lekötése, költségek, áruellenőrzés hiánya fizetés előtt
- Hitelesség ellenőrzése és továbbítás
- Tartalmi és formai megfelelőség az előírásoknak és egymásnak